

Kalendarium

● **11 maja** – O perspektywach branż mleczarskiej, możliwych zmianach restrukturyzacyjnych a także konieczności organizowania rad pracowników i zawierania ponadzakładowych układów zbiorowych pracy rozmawiano na spotkaniu Sekcji Krajowej Mleczarstwa i Koncentratów Spożywczych NSZZ „Solidarność”, które odbyło się w siedzibie Zarządu Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność”. Jak mówi **Zbigniew Sikorski**, przewodniczący sekcji, spotkanie miało m.in. na celu nakłonienie związkowców i pracodawców do dialogu

● **14 maja** – W Inowrocławiu odbyło się Walne Zebranie Delegatów Regionu Toruńsko-Włocławskiego. Głównym celem było uzupełnienie składu zarządu po połączeniu regionów: Toruńskiego i Włocławskiego.

● **15 maja** – W Gdańsku spotkało się prezydium Komisji Krajowej NSZZ „S”, które udzieliło pełnomocnictwa Krajowemu Sekretariatowi Zasobów Naturalnych, Ochrony Środowiska i Leśnictwa NSZZ „Solidarność” do wszczęcia i przeprowadzenia sporu z ministrem środowiska. Jego przedmiotem jest brak właściwego dialogu z sekcjami zrzeszonymi w sekretariacie. Prezydium KK NSZZ „Solidarność” postanowiło również, że Związek weźmie udział, jako partner w projekcie zatytułowanym „Kształcenie ustawiczne – sukces Hiszpanii szansa dla Polski”, którego wnioskodawcą jest hiszpański związek zawodowy Union General de Trabajadores.

● **15 maja** – W Warszawie Rada Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania spotkała się ministrem edukacji **Romanem Giertychem**. Omówiono m.in. kwestie wcześniejszych emerytur dla nauczycieli.

● **17 maja** – Sekcja Krajowa Przemysłu Zbrojeniowego NSZZ „S” zaprezentowała przeciwko planom zakupu przez Polskę niemieckich czołgów Leopard. Zdaniem związkowców, większość pożytecznych zakupionych czołgów stoi bezużytecznie na poligonie w Świętoszowie. „Zakup kolejnych 123 czołgów, bez zawarcia umowy gospodarczo-biznesowej jest niczym innym jak działaniem na szkodę polskiej gospodarki i polskiego podatnika” – piszą związkowcy w stanowisku.

● **18 maja** – W rocznicę urodzin Ojca Świętego, w Wilnie w szkole podstawowej im. Jana Pawła II został poświęcony szkolny sztandar. Jego głównym fundatorem jest Sekretariat Górnictwa i Energetyki NSZZ „Solidarność”.

Pracodawców stać na podwyżki

Analizując wszystkie wydatki przedsiębiorstwa, Polska ma najniższe spośród wszystkich krajów Unii Europejskiej wydatki na wynagrodzenia. Oznacza to, że na wzmocnienie wydajności pracowników zyskują głównie pracodawcy.

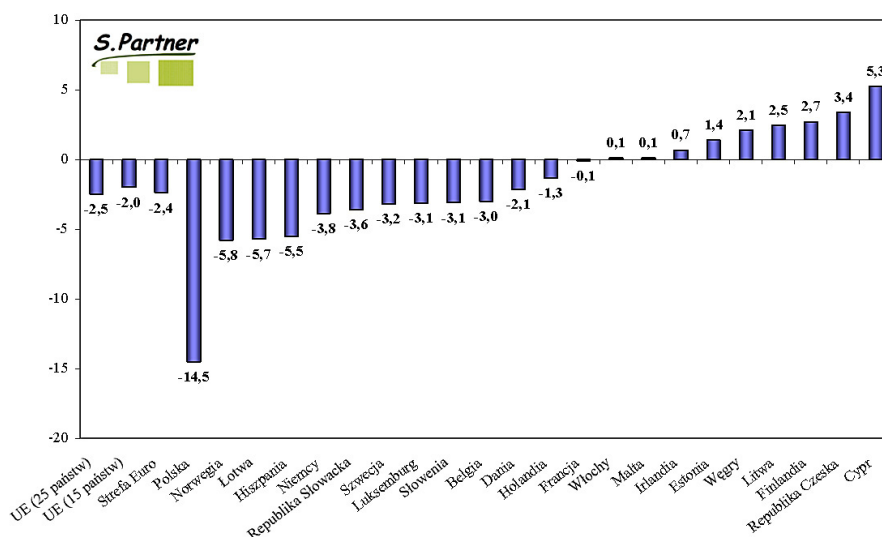
W Warszawie **16 maja** odbyła się druga konferencja prasowa związana z kampanią „S” Niskie płace barierą rozwoju Polski, na której zaprezentowana została trzecia część raportu „Niesprawiedliwy podział owoców wzrostu gospodarczego”, opracowanego na zlecenie NSZZ „Solidarność”.

Raport pokazuje m.in., że pomimo znacznego wzrostu wydajności polskich pracowników (w latach 1995-2005 wyniósł aż 58,3 proc.), ich wynagrodzenia realne rosną znacznie wolniej (analogicznie – o jedynie 28,3 proc.).

Ten niesprawiedliwy podział gratyfikacji wzrostu gospodarczego jest jednym z głównych powodów pogłębiającego się ubóstwa polskich rodzin oraz ucieczki wielu zdolnych i pracowitych osób. Ponieważ twórcami tak wielkiego wzrostu wydajności byli zarówno pracodawcy jak i pracownicy, zatem obie te grupy powinny brać czynny udział przy podziale wypracowanej wartości. Tymczasem w okresie 2000-2005, w którym wzrost wydajności pracy wyniósł 19,5 proc., pracownicy byli beneficjentami zaledwie 8,5 proc. wypracowanej dzięki niemu wartości. Owoce tego wzrostu zostały spożytkowane w przeważającej części przez pracodawców.

Według Eurostat, Polska wraz z Irlandią i Łotwą notuje najwyższą wśród krajów europejskich nadwyżkę operacyjną (średnio – aż 16,5 proc.). Jednocześnie koszty pracy stanowią niewielki odsetek całkowitych obciążeń finansowych przedsiębiorstwa, co oznacza, że w Polsce istnieje realna możliwość podniesienia płacy. W 2003 roku udział kosztów zatrudnienia był najniższy wśród wszystkich krajów Unii Europejskiej i stanowił jedynie 13,8 proc. kosztów operacyjnych w sektorze przemysłu i budownictwa oraz 5,9 proc. w sektorze usług niefinansowych. Dla porównania, w Europie wydatki na wynagrodzenia pracowników stanowiły odpowiednio – 19,2 proc. oraz 15,2 proc. W latach 2000-2005 jednostkowy koszt pracy w Polsce obniżył się aż o 14,5 proc. i według badań Eurostat był to największy spadek w Europie. Zachęta do inwestorów do lokowania kapitału w Polsce, lecz jest bardzo niekorzystne dla pracowników.

Raport „Niesprawiedliwy podział owoców wzrostu gospodarczego” na zlecenie NSZZ „Solidarność” przygotowała Grupa Syndex, która już od ponad trzydziestu lat towarzyszy przedstawicielom pracowników i ich organizacjom przy podejmowaniu decyzji. Syndex, korzystając z kompetencji ponad 400 wykwalifikowanych doradców realizuje każdego roku blisko 2000 misji, projektów, ekspertyz zleczanych przez krajowe i europejskie organizacje pracowników i ich przedstawicieli.

VW dostanie podwyżki

Pracownicy VW Motor Polska w Polkowicach wynegocjowali podwyżki płac.

Trwające od 20 marca negocjacje, po pikiecie związkowców z „Solidarności”, która odbyła się 14 maja, w końcu przyniosły oczekiwany efekt. Strona pracodawcy, po ponownej analizie finansowej przedsiębiorstwa, przedstawiła propozycję podwyżek dostosowaną do żądań złożonych przez NSZZ „Solidarność”. Pracodawca uwzględnił wszystkie postulaty Związku, w tym najważniejsze dotyczące podwyżek płac i podniesienia świadczenia urlopowego. Wynik negocjacji musi jeszcze zostać zaakceptowany przez centralną Komisję ds. Układów Zbiorowych w Volkswagen AG w Wolfsburgu.

Dariusz Dąbrowski, przewodniczący „S” w polkowickim VW, podziękował całej grupie negocjacyjnej. – Pomimo dużych początkowych rozbieżności i narastającego konfliktu udało nam się dojść do porozumienia – powiedział Dąbrowski. □

Oflagowana Kompania Piwowska

Pracownicy Kompanii Piwowskiej domagają się podwyżki wynagrodzeń.

– Mimo że zyski firmy ciągle rosną, to od 1998 r. realne płace w firmie systematycznie się zmniejszały, a podwyżki nawet nie pokrywały inflacji – mówi Arkadiusz Kozłowski przewodniczący Organizacji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność” w Kompanii Piwowskiej. – Zarząd proponuje maksymalne podwyżki na poziomie 4,2 proc., ale my uważamy, że powinna ona sięgać 8,5 proc – dodaje Kozłowski.

Ponieważ rozmowy nie przyniosły efektów, 14 maja związkowcy z „S” – która od lutego br. jest w sporze zbiorowym z zarządem Kompanii – oflagowali poznański zakład, a w środę 16 maja przeprowadzono w browarze dwugodzinny strajk ostrzegawczy.

Zarząd firmy – wbrew jednoznacznej opinii prawnej o zgodności tej akcji z ustawą o spo-

rach zbiorowych – uznał strajk za nielegalny i informował pracowników o możliwości ukarania uczestniczących w nim osób.

Strajku nie udało się jednak spacyfikować ani przez zablokowanie przewodniczącemu „S” wewnątrzzakładowych połączeń mailowych z różnymi działami firmy, ani przez zastąpienie strajkujących pracownikami sezonowymi.

Na 18 maja planowane jest spotkanie związkowców z zarządem, podczas którego ma zostać podpisany protokół rozbieżności. Od efektów tych rozmów zależy, czy w odbędzie się referendum strajkowe

Kompania Piwowska jest największym producentem piwa w Polsce. W trzech browarach w Poznaniu, Tychach i Białymstoku zatrudnia blisko 3000 osób. W ubiegłym roku Kompania zarobiła prawie 700 mln zł. □

Emerytury pomostowe okrojone

Projekt ustawy o emeryturach pomostowych przewiduje znaczne ograniczenie prawa do uzyskania wcześniejszego świadczenia.

Prawo do emerytury pomostowej przysługiwać będzie wyłącznie ubezpieczonym urodzonym w latach 1949-1968, którzy rozpoczęli pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przed dniem 1.01.1999 r. Natomiast prawa do niej zostaliby pozbawieni ubezpieczeni urodzeni po 31.12.1968 r.

Prawa do emerytury pomostowej mogą również zostać pozbawione osoby, które po 31.12.2007 r. spełnią warunki nabycia prawa do emerytury pomostowej (w tym warunek osiągnięcia wymaganych okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze), lecz które pracę w szczególnych warunkach rozpoczęły po 31.12.1999 r.

Zdaniem **Marcina Zielenieckiego** z Działu Prawnego Komisji Krajowej nadaje to usta-

wie charakter przejściowy, a jej celem jest wyłącznie zrealizowanie uprawnień emerytalnych, znajdujące swoje źródło w okresie poprzedzającym reformę systemu ubezpieczeń społecznych. – Zakłada się, że z czasem liczba osób uprawnionych do emerytury pomostowej ulegać będzie zmniejszeniu stosownie do zmniejszania się na rynku pracy liczby pracowników urodzonych w latach 1949-1968 aż do całkowitego wygaszenia uprawnień do emerytur pomostowych – mówi Zieleniecki. Jego zdaniem poważnym mankamentem tego projektu jest także brak wykazu uprawnionych do wcześniejszych emerytur zawodów.

– Podstawą do rozmów w Komisji Trójstronnej powinien być wykaz prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przygotowany przez ekspertów medycyny pracy – uważa **Zbigniew Kruszyński**, szef Działu Polityki Społecznej KK. □

Kongres EKZZ w Sewilli

Wspólna polityka socjalna, zatrudnienia i imigracyjna – to najważniejsze ustalenia, które ma przyjąć Kongres Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych.

21 maja w Sewilli rozpoczął się kongres największej europejskiej centrali związkowej. Plany EKZZ na nową kadencję zakładają przede wszystkim: upowszechnienie europejskiego modelu socjalnego, walkę z wszelką dyskryminacją oraz organizowanie pracowników.

– Europejski model socjalny jest nie tylko dobry dla pracowników, ale wprowadza zasady uczciwej konkurencji – uważa **Andrzej Adamczyk**, szef Działu Zagranicznego Komisji Krajowej NSZZ „S”. Główne cechy tego modelu to: dialog społeczny i prawo pracowników do informacji i konsultacji.

Wydaje się, że kluczem do upowszechnienia modelu socjalnego w całej UE jest wyższe uzwiązkowienie. Tymczasem „związki zawodowe reprezentują obecnie najmniej zatrudnionych w Europie od 1950 r.” – czytamy w projekcie dokumentu przygotowywanego na kongres w Sewilli. Statystykę obniżyły nowe kraje członkowskie, ale w ostatnich 20 latach tendencja spadkowa objęła większość krajów członkowskich. Dlatego też EKZZ w nowej kadencji zamierza aktywizować organizacje członkowskie do bardziej aktywnego organizowania pracowników.

– Mimo spadkowego trendu, w niektórych krajach, takich jak Belgia, czy Anglia, wzrasta liczba członków związków – mówi Adamczyk. □

Liczby tygodnia

■ **2786,29 zł** wyniosła według danych GUS w kwietniu br. średnia pensja w sektorze przedsiębiorstw.

■ **13,7 proc.** wynosi według ostatnich danych GUS bezrobocie.

■ **5,1 mln** osób zatrudnionych jest w Polsce w przedsiębiorstwach powyżej 9 pracowników. W ciągu ostatniego miesiąca takie firmy zatrudniły 16 tys. nowych pracowników, a w ciągu roku prawie 216 tys.